



CONCLUSIE

ACCREDITATIE-ONTWIKKELGESPREK

BACHELOR MONDZORGKUNDE HAN

11 MEI 2023

INLEIDING

De kwaliteit van het onderwijs van elke HAN-opleiding wordt eenmaal per zes jaar beoordeeld door een panel van onafhankelijke deskundigen. Deze zogeheten opleidingsvisitatie is een onderdeel van de wettelijke accreditatie van bestaande hbo-opleidingen* in Nederland en Vlaanderen.

Na afronding van deze opleidingsbeoordeling organiseert de opleiding een zogeheten 'accreditatie-ontwikkelgesprek'. Hierin gaan de panelleden, de vertegenwoordigers van opleiding, en een afvaardiging van belanghebbenden (werkveld, alumni en studenten) met elkaar in gesprek over de mogelijke doorontwikkelingen van de opleiding.

Het onderwerp van het ontwikkelgesprek wordt door de opleiding aangedragen.

Hieronder volgt de conclusie van het accreditatie-ontwikkelgesprek zoals dat op 11 mei jl. is gevoerd.

Alvorens publicatie is deze conclusie door de voorzitter van het panel geverifieerd en is het verslag ter kennisgeving voorgelegd aan de Opleidingscommissie.

* Bron: www.nvao.net Beoordelingskader accreditatiestelsel Nederlandse hbo-opleidingen 2018

1. KEUZE EN LEGITIMATIE VAN HET CENTRALE ONDERWERP

De bachelor Mondzorgkunde HAN mag zich beroepen op een bestendige reputatie. Ze staat sinds 2017 in de Keuzegids vermeld als top-opleiding. Ook in de laatste opleidingsbeoordeling van 2023 heeft het panel opnieuw kunnen bevestigen dat de opleiding aan de gestelde kwaliteitsstandaarden voldoet.

Het management en het docententeam zijn zich bewust van deze positie en de verantwoordelijkheid die deze met zich meebrengt om het beroep door te ontwikkelen. Het profiel van de opleiding mag proactief en koersbepalend worden genoemd. Haar visie op de Nederlandse mondzorg en het opleiden van mondhygiënist is daarmee gericht op zowel de hedendaagse maatschappelijke vraagstukken én die van de nabije toekomst.

Het centrale thema van het accreditatie-ontwikkelgesprek is dan ook als volgt geformuleerd:

Hoe kunnen wij ons werkveld meenemen in de veranderde visie op het beroep, en het leren en toetsen van de benodigde beroepsbekwaamheden? Welke rol kan het werkveld spelen in het realiseren hiervan?

Wat is daarvoor nodig (bijvoorbeeld deskundigheid om te begeleiden, ontwikkelingsgerichte feedback te geven) en hoe kunnen we daaraan werken?

2. VOORBEREIDING OP HET GESPREK

Op geleide van deze vraag heeft het opleidingsmanagement een bijeenkomst van docenten (waaronder praktiserende mondhygiënist) en studenten georganiseerd met als doel dit thema verder met elkaar te verkennen. Deze bijeenkomst leidde tot een hernieuwde duiding van het ervaren krachtenveld waartoe de beantwoording van de centrale vraag zich zal moeten verhouden. Dit krachtenveld kan als volgt getypeerd worden:

- 1) Verdeling rollen en verantwoordelijkheden bij het opleiden van mondzorgprofessionals:
 - Rol van de externe stage naast de interne stage
 - Ervaren maatschappelijke verantwoordelijkheid van het werkveld voor het opleiden van mondhygiënist
 - Rol van de opleidingen en de beroepsvereniging in de doorontwikkeling van het beroep
- 2) Economische ontwikkelingen:
 - Krapte op de arbeidsmarkt, de rol van grote mondzorgketens
 - Betaalbaarheid, doelmatigheid en efficiëntie van de mondzorg
- 3) Aard en positie van het beroep:
 - Positie van het beroep in het domein van zorg en welzijn
 - Veranderende aard van de zorgberoepen
 - Bevorderen van de duurzame aantrekkelijkheid van het beroep

Aan het ontwikkelgesprek op 11 mei 2023 hebben de volgende perspectieven deelgenomen:

- de panelvoorzitter
- een panellid dat verbonden is aan de beroepsvereniging NVM, tevens praktijkhouder
- de panelsecretaris
- de opleidingsdirecteur Tandheelkunde van het Radboud Universitair Medisch Centrum Nijmegen
- een stagebegeleider uit het werkveld en tevens lid van de beroepenveldcommissie
- een alumnus en tevens lid van de beroepenveldcommissie
- een student en tevens voorzitter van de Opleidingscommissie / lid van de Academieraad APS
- een aantal docenten
- een beleidsmedewerker, tevens lid van de visitatieregiegroep Mondzorgkunde
- de academiemanager met aandachtsgebied Mondzorgkunde.

3. CONCLUSIE

Het voorgedragen thema wordt door het panel en de externe partners als urgent beschouwd. Elke vertegenwoordiging noemt voorbeelden die de onderliggende noodzaak onderstrepen.

De uitdagingen waar de Nederlandse mondzorg voor staat, vragen om intensieve samenwerking tussen alle partijen, zo blijkt uit de genoemde praktijkvoorbeelden. Het palet aan betrokken partijen is divers: mondhygiënist, tandartsen, zorgprofessionals uit de aangrenzende disciplines, opleiders (zowel Wo als Hbo), gemeente en wijkinstanties, zorgverzekeraars en de overheid. Daar waar er wordt samengewerkt vanuit de verschillende invalshoeken zijn de resultaten veelbelovend. Werkveld en panel zien veel potentieel in die samenwerking en moedigen de opleiding dan ook aan om vast te houden aan de doorontwikkeling van het beroep, samen met de partijen die daar het nut en de noodzaak daarvan ervaren.

De aanwezigen bevestigen het beeld dat het (brede) werkveld nog onbekend is met de rol van de mondhygiënist in de maatschappelijke vraagstukken op het gebied van mondzorg. Daarnaast is nog steeds het nodige werk te verrichten om de positie van de bachelor opgeleide mondhygiënist binnen de benoemde krachtenvelden te versterken, ondanks het gegeven dat de beroepscompetenties in de wet zijn verankerd.

Vooral het werkveld geeft aan dat professionele communicatie over de rolverdeling (en de daarvoor benodigde competenties) tussen de mondhygiënist (studenten, alumni en hun opleiders) en tandartsen hier een belangrijke rol in kan spelen.

De volgende stappen in de juiste richting

Het panel adviseert de opleiding om in te zetten op het opbouwen van 'allianties van welwillende praktijken en andere partners', waarin de noodzaak en de meerwaarde van samenwerking wordt onderkend, en waaruit resultaten en 'best practices' kunnen worden uitgedragen. Tevens wordt geadviseerd om te onderzoeken of dergelijke praktijken het predicaat "erkende opleidingsplaats" kunnen krijgen. Door de schaarste op de arbeidsmarkt en de verdere krimp en vergrijzing van de bevolking, zullen stageverleners nog meer dan nu trachten om stagiaires vroegtijdig aan zich te binden; dit geeft de opleidingen Mondzorgkunde en Tandheelkunde de gelegenheid om extra eisen te stellen aan de stageplekken, bijvoorbeeld in de vorm van verplichte bij- en nascholing.

De opleidingsdirecteur Tandheelkunde is een warm pleitbezorger om het samenwerkingsconcept dat in de opleidingen Mondzorgkunde en Tandheelkunde invulling krijgt, ook in stagepraktijken vorm te geven (als onderdeel van de certificering). Verschillende praktijken staan daarvoor open.

Er is gesproken over onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om studenten op te leiden die alleen 'zinnige zorg' leveren. Ook is er de kwestie van de (nog) niet vergoede, maar wel essentieel geachte zorg, bijvoorbeeld preventieve zorg in brede zin. Dit noopt ook tot overleg met de zorgverzekeraars en de overheid.

De vertegenwoordigers uit de praktijk pleiten ook voor aansluiten op initiatieven op het gebied van signaleren en preventie vanuit de gemeentelijke wijkagenda's en de gemeentelijke zorgdiensten zoals de GGD. Ze voegen daaraan toe dat de opleiding vanuit haar visie klaar is om bij te dragen aan die nuldelijnszorg.

De academiemanager spreekt de wens uit om bovenstaande ideeën verder door te ontwikkelen vanuit een stevig kennisfundament. Daarbij denkend aan de ontwikkeling van een eigen lectoraat of het zoeken van aansluiting bij een bestaand lectoraat middels een associate lector met een eigen onderzoeksgroep. Vanuit onderzoek en innovatie kunnen ideeën en concepten worden onderbouwd en worden gevalideerd.

4. VERVOLG

Voortbouwend op het ontwikkelgesprek en in lijn met actuele gesprekken binnen de opleiding, willen we vervolgstappen zetten op twee dimensies:

- 1) herijking van ons netwerk van stagepraktijken om te komen tot een bestand van erkende opleidingspraktijken; hiermee sluiten we aan bij het advies van het panel om met het oog op het 'landen' van het nieuwe profiel pro-actiever het interdisciplinaire werkveld te benaderen en bij de ontwikkelingen te betrekken en sterker rolmodellen met betrekking tot de nieuwe rol van de mondhygiënist (waaronder alumni) in te gaan zetten en deze te benutten;
- 2) de ontwikkeling van een onderzoeksagenda en onderzoeksgroep aangehaakt bij een lectoraat.